

# Doordecentralisatie Beschermd Wonen

12 DECEMBER 2022

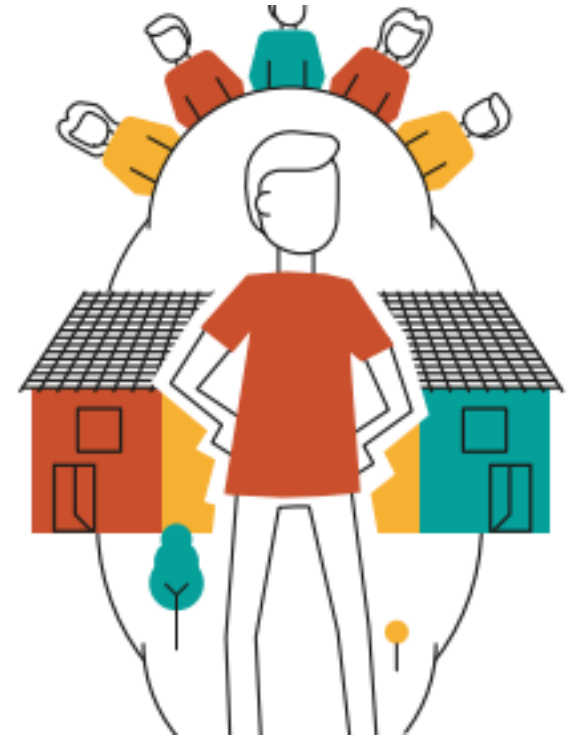
---



# Doel

---

- ❖ U te informeren over de producten Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen, de doelstellingen van de doordecentralisatie van Beschermd Wonen en hoe we hierin regionaal en op U16-niveau met elkaar samenwerken.
- ❖ Toelichting op het besluitvormingsproces.



# Wat is Maatschappelijke Opvang?

Regeling (uit Wmo) voor iedere kwetsbare inwoner (met of zonder kinderen) die door acute situatie (tijdelijk) geen woonruimte heeft.

De maatschappelijke opvang biedt onderdak, zorg en begeleiding maar geen behandeling bij een (psychiatrische) diagnose.

Bewoners worden ondersteund in het traject naar weer zelfstandig wonen.

Verschil tussen daklozen en thuislozen

Voorbeelden:

- Eerste opvang Herstart
- 24 uurs opvang
- Opvang Biltstraat
- Boka IJsselstein
- Living Lab Eerst een Thuis
- Pitstops Woerden, Zeist

Er is een overlap tussen de personen uit maatschappelijke opvang en beschermd wonen.

Doordecentralisatie MO op zijn vroegst per 2026



# Wat is Beschermd Wonen?

Regeling voor iedere kwetsbare burger vanaf 18 jaar die niet meer zelfstandig kan wonen vanwege psychische en/of psychosociale problematiek.

Wanneer ambulante hulp aan huis (individuele begeleiding aan huis) niet voldoende is, wordt 24 uren ondersteuning aangeboden in:

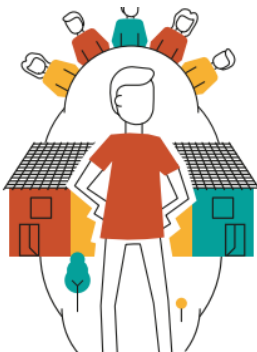
- een kamer in een instelling of wooninitiatief
- of een zelfstandige woning

De 24 uren ondersteuning kan altijd aanwezig zijn of op afroep komen.

Drie vormen van beschermd wonen in de regio U16:

- Beschermd thuis
- Beschermd verblijf
- Beschermd wonen specialistisch

Vanaf 1 januari 2021 kunnen ook cliënten met psychische kwetsbaarheid instromen in de WLZ.

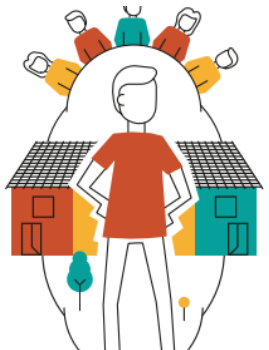


# Wie maken er gebruik van BW voorzieningen?

---

## Kenmerken van de doelgroep

- ❖ Altijd een vastgesteld psychiatrisch ziektebeeld
- ❖ Vaak ook nog GGZ-behandeling
- ❖ 80 tot 90% heeft (hoge) schulden
- ❖ Ondersteuning nodig op gebied van structuur, financiën, etc.
- ❖ Op dit moment weinig kans op werk
- ❖ Veel kans op vereenzaming
- ❖ Nu vaak niet in de buurt wonend van netwerk/familie



# Hoeveel mensen maken gebruik van BW-voorzieningen?

---

<b>Herkomst gemeente</b>	<b>Aantal cliënten</b>
Ronde Venen	16
Montfoort	9
Oudewater	6
Stichtse Vecht	48
Woerden	70
Totaal=	149

In de gehele U16 ongeveer 2.500 mensen

# Hoeveel mensen staan er op de wachtlijst?

---

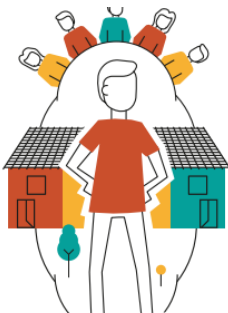
Vorm	Aantallen
Beschermd Verblijf	104
Beschermd Thuis	117
Daklozen opvang	17
Living Lab	12
Beschermd Wonen bovenregionaal	6

Figuur 2. Aantal wachtenden per zorgvorm U16, mei 2022



# Aanbod BW in Utrecht West

Aanbieder	Locaties in Utrecht West
Abrona	Woerden: Kasteel Woerden: Brediushof Maarsenbroek: Valkenier Maarsenbroek: De Reiger Kockengen: Ons huis Kockengen: Waterlelie Linschoten : Linschoten
Leger des Heils	Woerden: Pitstop Woerden: logeerplekken Woerden: de Heem Woerden: in ontwikkeling gemengd wonen x BT De Ronde Venen: in ontwikkeling gemengd wonen
Lievegoed	Woerden: de Kraal
Tussenvoorziening	Beschermd Thuis
Kwintes	Maarsen: Gerard Douhuis Woerden: Hobbemastraat Woerden: Vogelwikkeveld Woerden: Jan Steenstraat Woerden: Beschermd Thuis Woerden: locatie voor gezinscoaching
De Ontmoeting	Woerden: opvang voorziening in ontwikkeling

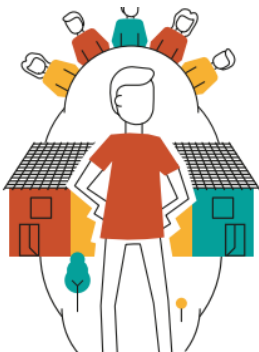




# Huidig systeem BW

---

- ❖ Momenteel is Utrecht als centrumgemeente namens de U16 verantwoordelijk voor het product Beschermd Wonen.
- ❖ De gemeente Utrecht koopt de benodigde zorg in, verleent de toegang, beheert de wachtlijst en voert in samenwerking met de regiogemeenten het accountmanagement uit.
- ❖ Hiervoor ontvangt de gemeente Utrecht budget vanuit het Rijk (circa € 82 miljoen per jaar).



# Doordecentralisatie

---

- ❖ Met ingang van 2024 verschuiven, door aanpassing van de Wmo 2015, de verantwoordelijkheden voor Beschermd Wonen geleidelijk naar de regiogemeenten.
- ❖ Doel: de zorg en ondersteuning dichterbij de inwoner organiseren.
- ❖ Dit betekent dat door de invoering van het woonplaatsbeginsel, elke gemeente per 2024 budget ontvangt voor het organiseren van BW-zorg voor nieuwe cliënten, op basis van een ontwikkeld objectief verdeelmodel.
- ❖ Gemeente Utrecht ontvangt het budget voor bestaande cliënten.
- ❖ Doordecentralisatie maatschappelijke opvang volgt waarschijnlijk op langere termijn.

# Geleidelijke doordecentralisatie beschermd wonen

Gemeenten in de U16 blijven samenwerken aan een thuis in de wijk

## Wat is beschermd wonen?

Beschermd wonen is er voor mensen die door psychische en/of psychosociale problematiek niet zelfstandig kunnen wonen. Via de Wmo ontvangen zij hulp en kunnen zij thuis of in een instelling met 24/7 beschikbare hulp wonen. Ook kunnen mensen toewerken naar volledig zelfstandig wonen. De vorm van beschermd wonen wordt bepaald door de zorgbehoefte.



## Wat verandert er in de U16-gemeenten?

We gaan het lokale ondersteuningsaanbod versterken en passend maken. Zodat we cliënten lokaal snel en goed kunnen ondersteunen op meerdere levensgebieden. Op lokaal niveau hebben we meer zicht op de problematiek van cliënten, waar ze vandaan komen en wat ze nodig hebben.



## Hoe doen we dat?

De decentralisatie van beschermd wonen is ingezet door het rijk, met als doel om de zorg dichtbij de inwoner te organiseren. De gemeenten in de U16 omarmen deze beweging en geven dat op de volgende manier vorm:



### 1. Sociaal inclusief & hulp dichtbij

Al onze inwoners weten zich onderdeel van de samenleving, juist als zij te maken hebben met beschermd wonen. We organiseren sterke ondersteuningsstructuren in de wijken en lokale gemeenten: de hulp is dichtbij.



### 2. Gedeeld eigenaarschap

Alle gemeenten voelen gedeeld eigenaarschap voor het beschermd wonen en hebben financiële ruimte om waar mogelijk lokaal de zorg te organiseren.



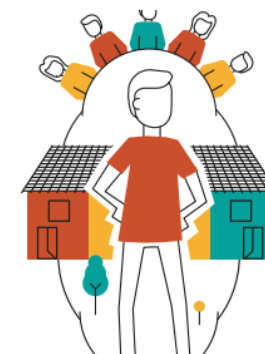
### 3. Samen staan we sterk

We blijven het als U16-gemeenten samen doen omdat we niet in staat zijn om alle zorg alleen te organiseren. Samen kunnen we (kosten)efficiënt beschermd wonen uitvoeren en passende zorg voor onze cliënten realiseren.

# Stukken ter besluitvorming

---

- ❖ Binnen de U16 is de inhoudelijke transformatie van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis omarmd en vormgegeven in de Regionale Koers 2019.
- ❖ In de periode 2020-2022 is binnen de U16 gewerkt aan het opstellen van een plan om de doordecentralisatie en de gewenste inhoudelijke transformatie vorm te geven. Hiervoor is een simulatiemodel ontwikkeld en is een adviesbureau betrokken om verschillende scenario's van samenwerken te onderzoeken.
- ❖ Dit heeft geresulteerd in het ontwikkelen van een U16 regioplan Beschermd Wonen (inclusief U16 werkbegroting), een Samenwerkingsconvenant en een Uitvoeringsprogramma.
- ❖ Begin volgend jaar worden deze documenten in route gebracht voor besluitvorming.



# Actualiteit

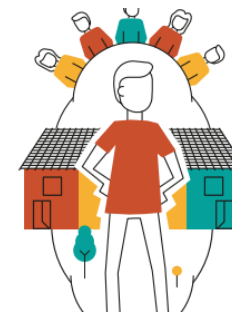
---

- ❖ Beweging vanuit Rijk naar zoveel mogelijk thuis wonen. Er is tegelijkertijd een gebrek aan woningen, zeker voor 1-persoonshuishoudens in het laagste huursegment.
- ❖ Beschermd Wonen verdwijnt niet, maar zal altijd voor een deel van de doelgroep nodig blijven.
- ❖ Aanbod voorzieningen is niet verspreid over alle gemeenten.
- ❖ Personeelstekort in de zorg.

# Kern van de samenwerkingsafspraken

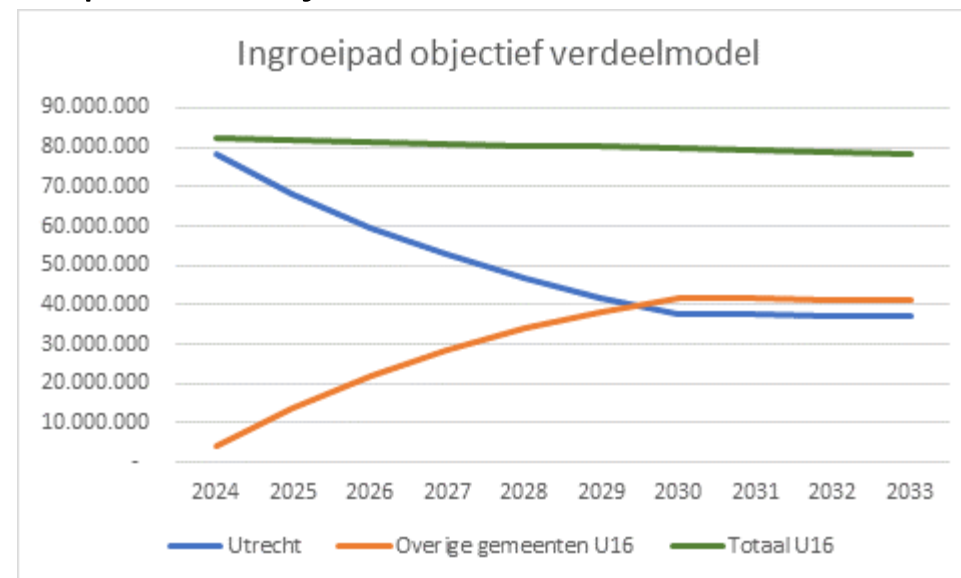
---

- ❖ Uitgangspunten zijn continuïteit van zorg en voldoende ontwikkelruimte voor gemeenten.
- ❖ Om continuïteit van zorg te waarborgen blijven we gezamenlijk de zorg inkopen en blijft Utrecht gastheergemeente. Dit betekent dat we het budget dat we vanaf 2024 ontvangen als Oudewater, in de gezamenlijke U16 werkbegroting stoppen. Utrecht is kassier.
- ❖ We maken voor de periode 2023-2028 een gezamenlijke werkbegroting en financiële samenwerkingsafspraken op basis van solidariteit. Lokale gemeenten krijgen ontwikkelbudget.
- ❖ We evalueren de samenwerking in 2024 en 2026. Op basis daarvan mogelijkheid om andere afspraken te maken.
- ❖ We blijven inzetten op de beweging om inwoners zo lokaal mogelijk te ondersteunen en maken de beweging van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis.



# Financiën: zorgkosten

- ❖ Met de doordecentralisatie wordt het totale budget voor BW dat beschikbaar is gesteld aan de centrumgemeente Utrecht via het objectief verdeelmodel doorgedecentraliseerd naar de 16 Utrechtse gemeenten. Voor Oudewater gaat dit in 2024 om circa €79.200.
- ❖ Het tempo is bepaald door het landelijk vastgesteld ingroeipad van 7 jaar. Vanaf 2030 is het budget volledig verdeeld (zie figuur).
- ❖ Alle gemeenten voegen het objectieve BW budget dat zij vanaf 2024 ontvangen, samen met het historische budget dat Utrecht gastheergemeente ontvangt. Op die manier ontstaat het collectieve BW budget van de U16.



# Financiën: uitvoeringskosten en ontwikkelbudget

---

- ❖ Gezamenlijk U16-budget om het Regioplan uit te voeren, bijvoorbeeld beleid- en uitvoeringscapaciteit voor alle gemeenten. In Utrecht West is er bijvoorbeeld een projectleider aangesteld. Daarnaast is extra fte toegevoegd aan de lokale sociaal teams.
- ❖ Ontwikkelbudget voor bijvoorbeeld leertrajecten, ontwikkeling en (evaluatie) onderzoek ten behoeve van de hele U16.



# Financiën: lokaal maatwerk

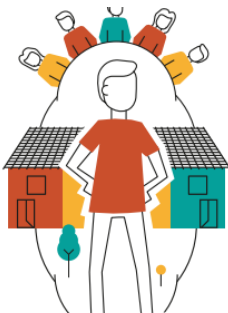
---

- ❖ Oudewater krijgt jaarlijks circa €179.266 om de gezamenlijke beweging te ondersteunen (zo lokaal en thuis mogelijk).
- ❖ Bijvoorbeeld: het creëren van meer (tijdelijke) woonplekken en het verstevigen van de lokale basisset om de transformatie succesvol te maken.

# Hoe bereiden we ons als UW-gemeenten hier op voor?

---

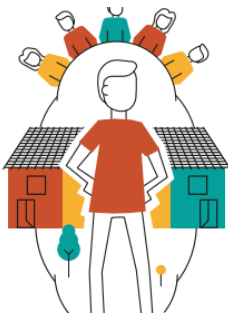
- ❖ Kennismaken met het product Beschermd Wonen en vergroten van de expertise op het gebied van de GGZ-doelgroep.
- ❖ Intensieve samenwerking tussen lokale toegang en regionale toegang voor beschermd wonen.
- ❖ Behoeftonderzoek bij de doelgroep: wat hebben zij nodig om zo zelfstandig mogelijk te wonen in deze regio?
- ❖ Blijvend inzetten op het versterken van de basisset (voorkomen van instroom en bevorderen uitstroom beschermd wonen).
- ❖ Inzetten op alternatieve vormen van wonen en organiseren van voldoende passende (tijdelijke) woonplekken, zoals de Pitstops en Kamers met Aandacht.



# Besluitvormingsproces

---

- ❖ Het U16-regioplan wordt in Q1 ter besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraden in de U16.
- ❖ Het Samenwerkingsconvenant en het Uitvoeringsprogramma worden ter informatie aangeboden aan de gemeenteraden.
- ❖ Er worden bijeenkomsten georganiseerd om bestuur en raadsleden van de U16 met elkaar in gesprek te laten gaan. Deze worden in januari en februari gepland, hiervoor ontvangt u een uitnodiging.
- ❖ De adviesraden zijn eind 2022 geconsulteerd.



# Advies participatieraad

---

- ❖ **Positief** advies over de doordecentralisatie en over de samenwerking in de U16 en met de centrumgemeente.
- ❖ Aandachtspunten: Budget, toerusten stadsteam, voorbereiden inwoners over deze doelgroep, overleg met handhaving en politie, organiseren lokale huisvesting Woningraat en regionale afspraken over expertise en uitvoering.

Bedankt!

---